

Ds. Arjan van Groos (1962 - 2014)
Tekst: Jesaja 40, 27 - 31
Ochtenddienst / middagdienst

Broeders en zusters,

1. **Votum**
2. **Zegengroet**
3. **Zingen : Psalm 99 : 1 en 4**
4. **Lezing van de wet**
5. **Zingen : Psalm 139 : 1 en 11 (doorgrond mijn hart)**
6. **Gebed voor vergeving van de zonden en vernieuwing door de Heilige Geest**
7. **Schriftlezing : Jesaja 40 : 12 - 31**
8. **Zingen : Psalm 19 : 1 en 2**
9. **Tekst : Jesaja 40 : 27 - 31**
10. **Zingen : Lied 30 : 6 en 7**
11. **Dankzegging en voorbede**
12. **Slotzang : Psalm 16 : 1, 2 en 4**

Middagdienst

1. **Votum**
2. **Zegengroet**
3. **Zingen : Psalm 99 : 1 en 4**
4. **Schriftlezing : Jesaja 40 : 12 – 31**
5. **Zingen : Psalm 19 : 1 en 2**
6. **Tekst : Jesaja 40 : 27 – 31**
7. **Preek**
8. **Zingen : Lied 30 : 6 en 7**
9. **Geloofsbelijdenis op de wijs van Gezang 4**
10. **Dankzegging en voorbede**
11. **Collecte**
12. **Slotzang : Psalm 16 : 1, 2 en 4**

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, groot en klein,

Luistert de Here nog wel naar zijn kerk? Luistert de Here wel als u tot Hem bidt? Die vragen kunnen bij ons boven komen als we veel moeiten in ons leven en deze moeiten maar niet stoppen. Je kunt dat soms zo hebben in je leven. Dan tob je al tijden met een probleem en dat wordt maar niet opgelost. En als dan na lange tijd dat probleem toch wordt opgelost, dan keert de rust nog niet terug, maar komt er een nieuw probleem. Dan kan je je zomaar af gaan vragen of God nog wel luistert naar onze gebeden. Of dat Hij u misschien vergeten is.

Nu zijn we niet de eerste mensen die met moeiten in hun leven te maken krijgen. Vele generaties zijn ons al voor gegaan. En wie weet hoeveel generaties ons nog zullen volgen? Nu staan we vandaan stil bij wat de Here in Jesaja 40 heeft laten opschrijven. In de eerste plaats voor zijn volk Israël dat in ballingschap in Babel leeft. Maar de Here heeft dit ook voor ons laten opschrijven. Ik had het daar afgelopen woensdag nog over met de catechisanten uit de belijdenisgroep. Dat we het gevaar lopen dat we de Bijbel te veel als een boek zien als vele andere boeken in deze wereld. Terwijl je de Bijbel toch het beste kunt samenvatten als het boek dat Gods beloften, Gods toezeggingen aan ons bevat. Wat dat betreft kun je de Bijbel bijna lezen als een brief van de Here. Een brief waarin Hij over Zichzelf vertelt. Waarin Hij vertelt wat Hij voor ons wil betekenen. Waarin Hij vertelt langs welke weg Hij het mogelijk maakt dat wij, ondanks onze zonden, toch met Hem kunnen omgaan. Een brief waarin Hij ons een rijk leven toezegt. Op deze aarde in beginsel en straks, na dit leven, in volheid. Tegen die achtergrond moeten wij nu ook onze tekst van vanmorgen lezen. De Here komt in deze woorden naar ons toe. En met welk doel? Om ons te troosten. Dat is namelijk de inzet van de Here met dit tweede gedeelte uit het boek Jesaja. Dit tweede gedeelte dat bij hoofdstuk 40 begint. En waar de Here in vers 1 aan de profeet de opdracht geeft, om Gods volk te troosten. “Troost, troost mijn volk, zegt uw God”. Troost daar gaat het om. En let op om de liefdevolle manier waarop de Here verder zijn woorden kiest. De verbondenheid met Israël brengt Hij dubbel onder woorden. Door het volk Israël, dat vanwege zijn zonden in ballingschap verblijft, toch “mijn” volk te noemen en zichzelf vervolgens “uw” God te noemen.

Ik bedien u het Woord van de Here onder het volgende thema:

De trouwe en machtige God van Israël troost zijn volk dat zich in de steek gelaten voelt.

Hij doet dit:

- 1. door te wijzen op zijn grootheid als God,**
- 2. door te wijzen op trouw als Here.**

We zullen dus eerst zien dat de machtige God van Israël zijn volk, dat zich in de steek gelaten voelt , troost door het te wijzen op zijn grootheid als God. Onze tekst heeft de vorm van een gesprek, een soort discussie. De profeet spreekt het volk Israël aan of zijn klachten. Het volk klaagt namelijk dat hun weg voor de Here verborgen is en zijn recht aan God voorbij gaat. Israël voelt zich door de Here in de steek gelaten. Israël heeft het gevoel dat de Here niet meer in het volk geïnteresseerd is. Het Hem koud laat dat zijn volk onrecht lijdt en zoveel moeite en verdriet kent in dat vreemde land ver weg van Jeruzalem. Dat de Here de beloften aan zijn volk vergeten is.

Op een liefdevolle toon wijst de profeet namens de Here het volk terecht. Bijna op de toon van een moeder die door pech met de fiets te laat haar kind van school ophaalt. In zo'n kind dat op zijn moeder staat de wachten spoken dan allerlei gedachten. Zo van: mamma is mij toch niet vergeten? Ze komt me toch nog wel ophalen? En dan lopen misschien toch al wat tranen over je wangen. Of je bent misschien heel stoer en je bijt op je lip, want je wil niet huilen. En uiteindelijk zie je dan mama die er aan komt lopen met haar fiets aan de hand, want onderweg naar school had ze een lekke band gekregen. En daarom was ze te laat.

En als ze dan bij je komt, dan ziet ze je huilerige gezicht. De tranen in je ogen. En ze vraagt dan: je denkt toch niet dat mama je vergeten was? Dat ik niet aan je had gedacht. Natuurlijk vergeet ik je niet. Ik kom je toch altijd ophalen. Ik had alleen een lekke band gekregen onderweg. Daarom ben ik zo laat.

Op een dergelijke toon spreekt de Here hier ook tegen Israël. “Weet u het niet, hebt u het niet gehoord?” “Weet u het niet?” Je kent me toch Israël. “Hebt u het niet gehoord?” Je kent toch de verhalen over Mij. Hoe Ik me altijd bewezen heb in de geschiedenis. Hoe Ik mijn volk altijd weer bevrijd heb. Daar is jullie toch over verteld? Dat weten jullie toch? Hoe kun je dan denken dat jullie weg voor Mij verborgen is. Jullie weg. Dat is de geschiedenis van Israël en in het bijzonder de situatie waarin ze nu terecht zijn gekomen. In deze ballingschap in Bijbel. Ze zijn wel in ballingschap, maar ze moeten

niet denken dat de Here dat niet weet. Of dat de Here ze vergeten is. En ze hoeven ook niet bang te zijn dat de Here niet ziet hoe ze lijden. Dat hun lijden aan hun God voorbij gaat. Dat is toch nog nooit gebeurd in de geschiedenis van Israël! U weet toch wel wie uw God is?

En daar wijst de Here ze dan maar op. Eerder in dit hoofdstuk heeft de Here al zijn grootheid, zijn krach en zijn macht getoond. Hij heeft ze al laten zien hoe groot Hij is. En hier in de verzen van onze tekst komt Hij in een ietwat andere vorm daarop terug. Door te zeggen: een eeuwig God is de Here. Letterlijk staat er: de God van de eeuwigheid is de Here. Nu lopen wij het gevaar dat wij van de woord eeuwigheid een soort abstract begrip maken. Een eeuwigheid die nooit begint en nooit eindigt. Of een soort tijdloosheid. Maar dat is zeker niet de bedoeling van deze woorden van de Here. Het gaat de Here hier niet om een soort abstracte tijd. Integendeel. De Here wil dat Israël Hem ziet als de God die er vanaf het begin van de schepping is en die er altijd zal zijn. De God aan wie de geschiedenis niet voorbij gaat, maar die integendeel de geschiedenis geschreven heeft en nog altijd schrijft en ook in de toekomst zal blijven schrijven. Ik ben de God van alle tijden. Er is geen tijd waarin Ik niet ben. Er is geen tijd die aan Mij voorbij gaat. Ik ben de God van alle tijden. Ik ben de God van eeuwigheid. Ik ben de God die de geschiedenis schrijft. De wereldgeschiedenis, de geschiedenis van mijn volk, de geschiedenis van al mijn kinderen.

Hij is de God van alle tijden en ook van alle plaatsen. Daar wijst de Here op door te zeggen dat Hij de Schepper is van de einden van de aarde. De verste uithoeken van de wereld, ze zijn het werk van zijn handen. Dus ook Babel is zijn werk. En dus weet Hij ook wat daar in Babel gebeurt. Hij is niet gebonden aan één plaats, zoals de vele afgoden. Nee, op alle plaatsen is Hij bekend. Dat weet u toch Israël? Kent uw God toch? Het is u toch verteld?

En broeders en zusters, dat zij wij dan toch nog meer ter harte moeten nemen? Wij die nog meer van God weten. Wij die weten hoe God zijn eigen Zoon niet gespaard maar voor ons overgegeven heeft aan de dood, om ons te redden. Hoe zullen wij toch denken dat ons lot voor de Here verborgen zou zijn. Of dat ons lijden aan Hem voorbij gaat? Niets ontgaat onze God. Ook ons persoonlijk lot en persoonlijk lijden niet.

En als we zouden denken dat God te moe is, laten we dan goed bedenken dat de Here nooit moe wordt of mat. Vermoeidheid kent Hij. Afgestomptheid komt bij Hem niet

voor. En als u zich dan afvraagt, waarom de Here nog niet dit of nog niet dat heeft gedaan, laten we ons dan die laatste woorden van vers 28 telkens weer in herinnering brengen. Zijn verstand is niet te doorgronden. Dat wij de weg die God met ons gaat niet begrijpen. Dat moet ons niet verbazen. Het zou wat zijn als wij met ons mensenverstand de Here konden begrijpen. Zijn gedachten zijn voor ons veel te hoog en veel te diep. Zoals wij zijn liefde niet kunnen begrijpen. Zo kunnen wij ook zijn plannen en zijn wegen met ons niet begrijpen. Dat in de eerste plaats.

We zullen in de tweede plaats zien dat de machtige God van Israël zijn volk, dat zich in de steek gelaten voelt , troost door het te wijzen op zijn trouw als Here. We gaan nu verder met de verzen 29 tot 31. Maar ook deze verzen staan onder die vraag van vers 28. Weet u het niet, hebt u het niet gehoord? De Here geeft aan de mens die moe is kracht en aan wie machteloos is geeft Hij sterkte. Dit is typisch zo'n Joodse manier van zeggen. Door twee keer hetzelfde op een iets andere manier te zeggen, krijgt het extra nadruk. De Here geeft aan de mens die moe is kracht en aan wie machteloos is geeft Hij sterkte.

Sprak de Here in de eerste verzen over zijn grootheid meer in het algemeen. Maar bleef de Here misschien toch nog wat op afstand. En krijg je misschien vanuit die opmerking van de Here dat zijn verstand niet te doorgronden is het gevoel dat de afstand onoverbrugbaar is. In vers 29 herinnert de Here zijn volk eraan dat Hij helemaal niet op afstand blijft. Dat Hij helemaal geen afstandelijke God is. Maar dat Hij over de brug komt naar zijn volk. Doordat Hij aan de mens die moe is nieuwe kracht geeft en aan wie machteloos is sterkte geeft. En ook daar kende Israël vele voorbeelden van. Zo weten ze van hun voorvader Abraham die telkens weer nieuwe krachten kreeg. Van Jakob die telkens weer teleurstellingen mocht overwinnen. Van Mozes. Van hun grote koning David. Wat heeft die allemaal niet meegemaakt in zijn leven. Telkens weer moest hij vluchten voor zijn leven. Ook werd Hij telkens weer geconfronteerd met zijn eigen zondige natuur. Hij kreeg te maken met een eigen kind dat hem naar het leven stond. En hoeveel liederen van deze koning gaan ook niet over de wanhoop en verlatenheid die hij telkens weer voelde?

Maar Israël kende van deze koning ook de blijde Psalmen als hij van God weer nieuwe krachten had gekregen. Ook kende het uit zijn eigen geschiedenis als volk de trouw van de Here. Hoe de Here zijn volk iedere keer weer verlost had, als het zich tot Hem

bekeerd had. Als het God weer was gaan aanroepen. Israël had zoveel voorbeelden in zijn geschiedenis waaruit het kon weten dat de Here zijn volk niet laat stikken als het Hem zoekt. Hij komt echt zijn volk verlossen. Op Hem wacht je dan ook nooit tevergeefs.

Jongelingen zij worden moe en mat, zelfs jonge mannen struikelen. Dat is ook voor onze tijd een goed woord. Want ook wij leven in een tijd waarin jong zijn het ideaal is. Miljoenen euro's gaan op aan smeerseltje en zalfjes, aan fitness apparaten, aan facelifts, liposuctie en hoe het ook allemaal mag heten om mensen er jonger en beter uit te laten zien. Maar is het allemaal slechts uitstel van executie. En aan de ware leeftijd van een mens verandert het niets. Van de energie van de jeugd hoef je geen redding te verwachten. Het volk Israël moet voor de redding uit zijn benarde positie dan ook niet hopen op de kracht van zijn jonge mannen. Nee, Israël moet het in alle eenvoud verwachten van de Here. En dan zal de Here nieuwe krachten geven. Dan zullen ze opvaren met vleugels als van arenden. De theologen zijn het er niet over eens hoe deze woorden precies vertaald moeten worden. Maar het beeld is duidelijk. Het gaat om het feit dat de Here nieuwe kracht geeft. En dat je door de kracht van de Here nieuwe hoogten bereikt. Precies zoals een arend. Zonder met zijn vleugels te klappen stijgt hij hoger en hoger. Alsof een onzichtbare hand hem steeds hoger voert. Zo voert Gods onzichtbare hand ons steeds hoger. Zo voert God ons verder op zijn weg. Zo geeft God nieuwe hoop en nieuwe krachten aan wie op Hem wachten.

Ja, als je alles van de Here verwacht, dan kun je lopen zonder moe te worden. Dan zijn er wel tegenslagen, dan krijg je wel te maken met moeite en verdriet. Dan kan het zelfs zo zijn dat je niet weet hoe je verder moet. Maar als je op de Here blijft vertrouwen, kom je toch verder. Hoef je niet op te geven. Wandel je maar wordt je niet mat. Dat is wat de Here ons hier voor houdt.

Denk niet: de Here is mij vergeten, de Here trekt zich niets aan van mijn verdriet. De Here kent uw leven. Hij kent uw verdriet. En Hij zal dan ook voor verlossing zorgen. Op zijn manier en op zijn tijd. Wie het wil begrijpen, loopt vast. Vertrouw maar. Vertrouw op Hem, de God die de hele geschiedenis van ieder mens schrijft. De God die iedere plek op deze, zijn aarde kent. De God die zijn liefde voor u bewezen heeft in zijn Zoon en Hem ook vandaag weer bewijst in dit liefdevolle woord. Waarin Hij u en mij laat weten, dat Hij ons echt nooit zal vergeten en wij nooit tevergeefs op Hem wachten.

Amen